

Sîreti Sûrette Görmek I-II

Çalıştay Tebliğler Kitabı

I- Kurmaca Dünyada
Hz. Peygamber'i
Yazmak

II- Modern Şiirde
Hz. Peygamber'i
Söylemek

Sîreti Sûrette Görmek I-II
Çalıştay Tebliğler Kitabı

ISBN
978-605-85696-5-2

Bu kitap; Meridyen Destek Derneği, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi işbirliği ile 29 Kasım 2017 ve 11 Nisan 2018 tarihlerinde düzenlenen “Sîreti Sûrette Görmek” üst başlıklı çalıştaylarda sunulan tebliğlerin derlenmesiyle oluşturulmuştur. Tebliğlerin içeriğinden yazarları sorumludur.

© Meridyen Destek Derneği | Ekim 2018 - İstanbul

İletişim

Altunizade Mah. Mahir İz Cad. No: 26 Kat: 3 34662
Altunizade, Üsküdar / İstanbul
www.meridyendernegi.org – meridyen@meridyendernegi.org

Kapak Hattı: Ali Toy
Düzeltili: Turgay Bakırtaş
Kitap Tasarımı: Yunus Emre Kaya

Baskı ve Cilt: Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No:77 Bağcılar-İstanbul
Tel: 0212 629 06 15
Matbaa Sertifika No: 12068

Yunus İmdi Sŏz Yatından

Ali Gœnvar

“Suretten Sirete” başlığı bana Anaxagoras’ın fenomenen numene ulaşma, gœrœnen belirtilerden (semptomlar) gœrœnmeyen yapıya (hekimlik bağlamında hastalığa) ulaşma ve onu anlayabilme kuramını anımsattı. Esasen bu yaklaşımın Anaxagoras tarafından hekimlik bağlamında ortaya konuşundan çok daha œnce ve beşeriyet tarihi kadar eski olduğunu sœylememiz gerekir. Zira beşer varlığının ilk evrelerinden bu gœne bœtœn fiziksel ve zihinsel davranışlarımızı belirleyen bœyœk bir ortam vardır: Dil.

Dil... İçinde yaşadığımız ve asla dışına çıkamadığımız bœyœk tasavvur... Zaman zaman son derece savruk ve œzensiz davrandığımız... Oysa dilimiz, ilahi kelâmdan kaynaklanan sœz seviyesinde, hakikat ile aramızdaki yegâne bağ ve fakat kendimize ait bir mœlk sandığımız dilsel yetenekten kaynaklanan sœz seviyesinde ise, yegâne yabancılaştırıcı unsurdur. Bu gœn ikinci tœr sœzel yapının maalesef daha etkili olduğunu gœrmekteyiz. “Bilimsellik” adı altında oluşan edebiyat, bir diğer deyişle dilsel maketler, ciddi anlamda bir birikim oluşturmakta ve hatta zaman zaman dœřœncemizin œzgœr ve bağımsız devinimini engelleyebilecek dœzeylere ulaşmaktadır.

Ūniversitelerimizde bulunan kœrsœler neredeyse kendilerine ait kutsal kitapları ve metinleri olan řapellere dœnœřmœř bir gœrœnœm vermektedirler. Aslında bu durum insanlık tarihinde yeni deđildir.

İlâhi metinlere ve onların açılımları doğrultusunda, insanlığın ve zamanın akı-

şına baktığımızda gelişim ve dönüşümün nasıl vaki olduğu hayli nettir: Âdem ile başlayan ef'âlî şeriat, Âdem'in meleklere varlıkların isimlerini bildirmesi ile yani dilin ortaya çıkması ve varlıkların hakikatlerinin bir başka ifade küresine taşınması ile vuku bulmuştur. Bu seviyede beşeriyet Rabbini O'nun fiilleriyle idrak etmeye yönelmiştir. Bu devrin son ve bitirici fiiliyatı sembolik olarak Nuh Tufanı'dır.

Nuh'tan sonra gelen Hz. İbrahim'in dönüşümü dilsel fiiliyatın ve dile dayalı örgütlenmenin ilk, en ufuk açıcı ve fakat zaman zaman en tehlikeli nüvelerinin de icraata geçmesinin getirdiği bir dönüşümdür. Hz. İbrahim'in Allah'ı arayışı ve gönlüne yatmayanları elimine etmesi -her ne kadar ulema-i rüsumun sığ görüşlülüğü ile akıl (raison) olarak nitelenmiş ise de- bizce aşk iledir. Nitekim Hz. İbrahim'in Allah olamayacağını düşündüğü şeylere tepkisi "Lâ uhıbbul âfilyın - Ben batanlara muhabbet duymam" (Enam 76) cümlesi iledir. Yani, güneşin ya da ayın battıklarını izledikten sonra, "onların kendisinin Rabb'i oldukları" fikrine muhabbet duymadığını ifade etmektedir İbrahim.

Bu çok önemli geçiş aşlında Hz. Yusuf'u da kat eden bir gelişmenin, sıfatı idrake doğru bir akışın göstergesi olmuştur. Hz. İbrahim'de aşk olarak zuhur eden Rabb'i arayış, kavmini zamanın risalet noktası olan İbrahim'den uzağa taşıyan Lût Peygamberin çevresinde, aşkın hedefinin sapmasıyla, eşcinselliğe dönüşen bir başka tatbikatı doğurmuştur. Yani aynı sıfatı idrak, aşk, risalet noktasında Hakk'a vuslat arzusuna yönelirken, risalet noktasından ayrı düşmüş olan bir başka nebevî çerçevede, kavmin içinde -aralarında yetkili bir peygamber olsa ve kendilerine "sizler bugüne kadar hiç kimsenin irtikâp etmediği bir davranışa giriştiniz" diye ikaz etmiş olsa bile- kendi cinsine duyulan eşcinsel vuslat arzusu olarak tezahür etmektedir. Benzer bir zıtlık durumu Yakup Peygamber'in oğlu Yusuf'un diğer kardeşleri tarafından kuyuya atılmasında ve "etrafı duvarlarla çevrili ve içine kimsenin özel izin olmadan kabul edilmediği ülkeye (Mısır)" köle olarak getirilmesinde de vardır.

Bu açılmaların Allah'ın sıfatlarının idrakinin nasıl olacağına dair bir yaşamsal düzenlemenin konusu olacağı aşikârdır. Nitekim bu süreç sıfatı şeriatın ilâhî kelâmdan açıldığı nokta olan Hz. Musa ve Tevrat'ın indirilmesiyle tam olarak devreye girmiştir. Artık beşerin Allah algılaması ve Allah'ın sıfatlarına göre olacaktır. Tevrat'taki ilâhî kelâmın dönüşümü Hz. Musa'nın sözüne de sıfatiyet olarak yansımıştır. Bu önemli bir husustur. Zira artık dilin beşeriyet tarafından kullanılışında da radikal bir dönüşümü göstermektedir. Ancak bu durum ef'âlî yapının tamamen terkedildiği ve yepyeni bir yapıya geçildiğini göstermez. Daha önceki dönemin inanç ve idrak yapısı bir sonraki dönemde de devam eder. Ancak o yapı yeni bir bakış açısı ve perspektif ile algılanmaya başlanır. Sıfatı idrakte Lût kavmi mesabesinde olan hadise ise Samirî ve buzağı kıssasıdır. Hz. Musa kavminden ayrılıp Allah ile bir olmaya Tûr'a çıkmıştır ve Hz. Cebrail'i görebilecek seviyeye gelmiş olan Samirî onun bastığı yerden bir avuç toprak alıp kavmin yaptığı buzağı putunun halitası içine atmış ve bu işlem putun ses çıkarmasını sağlamıştır. Böylece kendilerine lütfedilmiş olan ilâhî

idraki bir yana bırakan kavim, kendi ürettikleri buzağı heykelinden çıkan ses ile büyülenmiş ve yoldan çıkmıştır.

Daha önceki ef'âlî dönemde konuşmanın doğal hali olan şiirin tezahürü, Tevrat'tan sonra farklı bir mecradadır, vezin ve kafiye gibi zorlamalarla ilâhî kelâmdan farklılaşmıştır. Bu farklılaşma da aslında bir tür buzağı heykeli vakası olsa gerektir. Hz. Davut'un mezmurlarından sonra negatif yönde iyice güçlenen, vezin ve kafiye-nin esas olduğu zannı, eğitilmiş kesimin kurguladığı, çerçevesini Tevrat'ın çizdiğine inanılan kültürü edinen ile edinmeyen arasında fark gözetilmesi giderek belirginleşmeye başlamıştır.

Zira bundan sonra, ilâhî ve dünyevî nitelemeler ve bu nitelemelerle oluşmuş dilsel çerçeve içinde yetişenleri kültürlü ve bunun dışındakileri ümmî (anasından doğduğu gibi, dini görevlilerin doktrinleri doğrultusunda eğitim görmemiş) diye adlandırmışlardır.¹

Hz. Musa'dan sonra idrakin kritik eşiği Hz. Yahya ve Hz. İsa olmuştur. Hz. İsa tarafından vaaz edilen İncil aslında Hz. Muhammed (sav) Efendimiz tarafından açılan ve nihai idrak olan zatî şeriatın yolunu da açmıştır. Lâkin dikkat edilirse, bu merhalelerin her biri bir dil dönüşümüne tekabül eden durumlardır. Ve aslında Rab-bimiz beşerin idrakini, yani kendi dilsel maketlerini üreterek yaşama süreçlerinin doğruluklarını sınamak ve güçlendirmek için bir ölçüt olan, peygamberleri vasıtasıyla her devir için kurguladığı, kendi hakikatiyle tam bir intibak halinde olan ilâhî metinlere (esas dilsel modellere) bağlamış olmaktadır.

Şimdi bu anlayıştan hareketle Yunus Emre'nin aşağıdaki nefesini okuduğumuzda açılımın ne kadar önemli olduğunu görürüz:

Keleci bilen kişinin yüzünü ağ ede bir söz
Sözü pişirip diyenin işini sağ ede bir söz
Söz ola kese savaşı söz ola kestire başı
Söz ola ağlı aşı bal ile yağ ede bir söz
Kelecilerin pişirgil yaramazını şeşirgil
Sözün us ile düşürgil dimegil çağ ede bir söz
Gel ahî ey şehriyârî sözümüzü dinle bâri
Hezâr gevher ü dinârı kara taprağ ede bir söz
Kişi bile söz demini demeye sözün kemini
Bu cihân cehennemini sekiz uçmağ ede bir söz
Yürü yürü yolun ile gâfil olma bilin ile
Key sakın ki dilin ile cânına dağ ede bir söz

1 Günümüzdeki okumuş / cahil (litterate/illiterate) ayrımına pek benzer bir yaklaşım olsa gerektir.

Yunus imdi söz yatından söyle sözü gayetinden
Key sakın o şeh katından seni ırağ ede bir söz

Bu şiirde kelecî kelimesinin Kur'an-ı Kerim'deki arabî (güzel söylenmiş, fasih) nitelemesinin isim hali olan i'rab anlamı taşıdığını belirtelim. Yunus Emre'nin söz dediği ve 'dimegil çağ ede bir söz' diye dikkat çekerek uyardığı husus tam da yukarıda sözünü ettiğimiz ilâhî dilsel modelin denetimi dışında değerlendirilmeye iddiasında olan dilsel modeller ortaya koyma konusunda çok dikkatli olunması hususu olsa gerektir. Zira bu tür modeller ile konuşmak sözün sahibi ile yarışmak anlamına gelir ki, bundan kaçınmak gerekir. Necip Fazıl'ın ortaya attığı "şiir vahyin kardeşidir" iddiası son derece tehlikeli ve yanlış bir yaklaşımdır. Şiir vahiy ile asla yarışmamalıdır. Yukarıda alıntılıdığımız nefesin son beytini tekrar edelim:

Yunus imdi söz yatından söyle sözü gayetinden
Key sakın o şeh katından seni ırağ ede bir söz

Söz 'söz yatından ve gayetinden söylemek' icap eder. Bu da kişinin sözünü asla ilâhî kelâm ile vazedilmiş idrak modeline rakip ya da eşdeğer olarak koymaması demektir. Zira Yunus Emre'nin işaret ettiği 'çağ etmek' 'sünnet ortaya koymak' ve yeni bir çığır açmaya kalkışmak anlamını taşır. 'Çağ etmek' herkesin değil, ancak ve yalnız Allah'ın yetkilendirdiklerinin işidir. Aksi takdirde 'yolu ile yürümemiş' 'bilgisi ile gaflete düşmüş' ve 'diliyle kendi canını yakmış' duruma düşmek işten bile değildir.

Kâinat tarihinde, zatî açılma ile gelen son dil kurucu kelam modeli Hz. Muhammed (sav) ve Kur'an-ı Kerim'dir. Dünya dillerinde, ilk gramer kurallarının ve sözlük sistemlerinin ortaya çıkışı ve gelişmesinin Hz. Muhammed (sav)'den ve Kuran'dan sonra oluşması rastlantısal olmasa gerektir. Nitekim bugüne kadar gelmiş ve bundan sonra da gelecek olan bütün şiirsel ya da edebî söyleyiş biçimlerini şöyle ya da böyle Kur'an-ı Kerim'de bulabiliriz.

Ef'âlî, sıfatı ya da zâtî, bu sistemlerin hemen tamamında ortak olan bir durum vardır: Genel tarafından görünmeyen ve nereden geldiği bilinmesi mümkün olmayan, sese, harfe ve kelimeye bağlı olmayan bir idrak bütünü, bir peygamberde söze dökülmektedir. Söze dökülen ve dilsel model oluşturan kurucu anlayış, dil içinde teşkilatlanarak ve üreyerek çağlara ve coğrafyalara yayılmaktadır. Bu gerçekliği Tevrat metni için Musevi teolog Fishbane şu sözlerle ifade eder:

"Tevrat'ı okuyan kimseler yinelenen sözcükler, anahtar kelimeler ve kutsal metnin temalarıyla karşı karşıya olduklarını görürler ve metne ancak o metnin şartlarıyla nüfuz edebileceklerini anlarlar. Kelimelerin yorumun amacı için önceden ne ölçüde anlamlı olacakları ya da olmayacakları bilinemez. Ayrıca bunlardan çıkarsayacağımız analitik hükümleri örgütlemek için, hangi edebî formlar ya da yapıların belireceğini de önceden kestirmek de mümkün olmaz. Bize sadece o kelimeleri, temaları ve yapıları izlemek kalır."

Fishbane'in, yüzeysel bile olsa, tespitleri Kur'an-ı Kerim için de geçerlidir. Tanımlamaya çalıştığı husus tam da Yunus Emre Hazretlerinin 'söz yatı ve söz gayeti' ifadeleriyle belirttiği hususiyetlerdir. Kişiyi kendi benliğini sahneye çıkarmadan "sadece o kelimeleri ve temaları izlemek kalır." Bu kadarı müthiş bir lütuftur.

Kelâm adını verdiğimiz ve Süleyman Çelebi tarafından 'Mevlid'te,

"Bihurûf ü lafz ü savt ol pâdişâh
Mustafa'ya eyledi bi içtibah"

beytinde ayan olan harfsiz, sözsüz, sessiz ve dolaylımsız düzeydir. İnsanın hakikat ile birebir ilişkiye maruz kaldığı durum kelâm durumudur. Lacan'ın önemli bir sezgi ile söylediği 'bilinçaltının kurgusu dil kurgusu gibidir' mealindeki sözleri bu bakımdan hayli önemlidir. Kelâm düzeyinden söz düzeyine iniş vahiy ve ilham ile olur. Âdem'in varlıkları adlandırması da hakikat ile doğrudan ilişkinin kelâm seviyesinde teşkilatlanıp o seviyeden vahiy ve ilham yoluyla söze indirgenmesi hususiyeti olsa gerektir.

Bir kez söze indirgenmiş olanın umuma yayılabilmesi için dil durumuna dönüşmesi kaçınılmazdır. Sözden genel dile geçiş de şiir dediğimiz mekanizma ile oluşur. Burada da daha alt düzeyde, estetik bir zevk hali vardır. Ancak vahiy ve ilham ile mukayese edilemez. Bundan sonra da beşeriyetin sıklıkla içinde hareket ettiği söz ve dil arası macera sürer gider. Bu döngünün üzerine çıkabilmek ve kelâm seviyesinden haberdar olabilmek özel bir durumdur. Ne mutludur öyle kullar!

Hz. Muhammed (sav) Efendimiz ve Kur'an-ı Kerim ile ayan olan şeriat zâtî şeriatıdır. Ancak zâtî şeriat idraki ayan oldu diye ef'âlî ve sıfatî şeriat anlayışları yok olmazlar. Zâtî anlayışa göre yeniden yorumlanarak icraata devam ederler.

Ef'âlî, sıfatî ve zâtî şeriatlerin ne olduğunu bir benzetme ile anlatacak olursak, bir kimse ile ilk tanıştığınızda onun durumlar karşısında fiiliyatının yani tepkilerinin ve mimiklerinin ne olduğunu anlamaya yönelirsiniz. Bundan bir aşama sonrasında o kişinin vasıfları (boyu, kilosu, göz rengi, zekâsı vb.) önem kazanmaya başlar. Ancak onu daha iyi tanıyıp yakınlaştığınızda da artık fiilleri ya da vasıfları değil, sadece kendisi olduğu için önem kazanmıştır. Yine de bu daha ileri tanıma hali diğer tanıma seviyelerini ortadan kaldırmaz.

Şeriat Allah'ı Allah'ın kendisini anlattığı gibi tanımamız gerektiğine dair bir konu olduğuna göre, Allah'ımızın örnekleyerek verdiğimiz tatbikatları şeriat konusunda, her devirde, örtük ya da açık, geçerliliklerini korurlar. Burada zatiyet konusunda bir küçük konuyu daha açalım. Zati şeriatın Sevgili Efendimiz ile ayan olması ile birlikte, Allah'ımızın her devirdeki zevk-i zâtîsinin tarik-i Muhammedîyi yürütmekle görevli o zamanın sahibi olan insanı kâmilde ayan olması hususiyeti de tatbikata girmiştir. Bu meyanda gelebilecek itirazlara Hz. Pak Muhammed Ali Özkardeş'in öğretisiyle cevap verelim: Bir varlık Allah olarak görünemez, lâkin Allah

dilediği varlıktan görünür ve hitap buyurabilir.

Söz ile ilişkili konuyu böylece ortaya koyduktan sonra, görünenden görünmeyene, suretten sîrete akış bakımından şiiri nerede arayabileceğimizi inceleyelim. Sevgili Efendimizin katline hükmedilmiş bir şair olan Kaab bin Zübeyr'den "Banet Suad" şiirini hiç kesmeden dinlemiş ve şaire mübarek hırkalarını hediye eylemiş olmaları, şiirin genel yapısı göz önüne alındığında, bugünün okuruna tuhaf gelebilir. Zira bu günün okuru dili gramer / vokabüler / sentaks üçlüsünün perspektifinden okumaktadır. Zorunlu olarak, Kur'an-ı Kerim'i okuyuşu da aynı perspektiften olmaktadır. Zira günümüzde dilin metonimiye sıkışmış halinde tutsak kaldığımız çok belirgindir. Oysa 18. ve 19. yüzyıllar öncesindeki dil algımız böyle değildi. Hele ilk Arapçadan Arapçaya sözlüğün Kur'an'ın inzal olunmasından üç yüzyıl sonra yazıldığını göz önüne alırsak bu tespitin ne kadar önemli olduğunu görürüz.

Ashap, Kur'an'ı bizim anlamaya çalıştığımız süreçlerden geçerek idrak etmiyordu. Hiçbirinin Arapçanın gramer / vokabüler / sentaks kurgularına müracaat etmek gibi bir yaklaşımı yoktu. Biz dili analiz ederek kullanırız. Halbuki metaforik dil kullanımının analiz gibi bir problemi yoktur. Metaforik kullanım dilsel bütünü anlamının bileşenlerinin tek tek anlamlarından çok daha fazlası olduğunu bilir. Bu bakımdan ashap Kur'an'ı Hz. Muhammed (sav)'den ayırmadan algılamışlardır.

Sevgili Efendimizin ve şâh-ı velâyet Hz. İmam Ali'nin 'Zamanın İmamı' hususiyetine yaptıkları vurgu tam da bundandır. Kur'an-ı Kerim lügat, sentaks ve gramer bilgisi ile değil, 'Zamanın İmamı' ile anlam kazanır. "El insan vel kur'an tev'emem – İnsan ve o Kuran ikiz kardeşirler" Hadisi Şerifi tam da bu noktayı işaret etmektedir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de bizim Türkçede "insan" kelimesi ile karşıladığımız üç farklı kelime vardır: ins, beşer ve el insan. İns fiziki varlıktır ve çoğulu da nas kelimesidir. Beşer sosyal varlıktır hem tekil hem de çoğuldur. El İnsan ise hem tekil hem de belirtili harf-i tarif (article) ile kullanılır ve asla çoğulu yoktur.

Burada şunu da belirtmemiz gerekir: Eğer ef'âliyetteki eşcinsellik ve sıfatiyetteki buzağı heykeli olaylarının zatiyetteki mukabili Kerbelâ cinayetidir. Her üçündeki ortak özellik ise, risalet noktasından ve onun vaaz ettiklerinden "zihnen ve bedenlen uzağa düşmek"tir.

Harf-i tarifle kullanılan kelime, konuşma esnasında, söyleyenin de söylenenin de aynı varlığı anladığını gösterir. Şu halde, Rabb'imiz Sevgili Efendimize Kur'an-ı Kerim'i inzal buyururken, Rabbimizin ve Sevgili Efendimizin 'el İnsan' kelimesinden aynı şeyi anladığını söyleyebiliriz. Ortak olarak anlaşılan mânâ, Allah'ın, lütfederek, o devirde zevki zatisini ayan eylediği zamanın imamı olan insan olsa gerektir. Ulema-i rüsum tümevarım metoduyla parçadan bütüne ulaşmaya çalışırken "Allah" dese, kendi beninden dışarıya çıkamaz; oysa evliya-i kiram gayrıyı görmediğinden "ben" demiş olsa, Allah'ı işaret eder.

Şu halde Efendimiz "Banet Suad" kasidesini okuyan Kaab'ı değil Allah'ın Ka-

ab'dan kendisine söylediğini işitmiştir. Bugünün insanı ise o şiirde söylenmiş olan Suad figürünün cinsel içerik saydıkları anlatımlarını, (hâşâ) Allah'ın ve Resulünün ahlaklarını kurtarmak istercesine, sansürlemeye kalkmaktadırlar. Bir diğer deyişle Allah'a ve Resulüne (hâşâ) edep öğretme hadsizliğine düşmektedirler.

Şiirin sözün dile dönüşmesi ve dilin kapsamının genişletilmesi işlevi olduğunu daha önce söylemiştik. Şairin eğer Kur'an-ı Kerim'de gösterilen istisnai "illeleziyne âmenû – illâ iman edenler" halinde değil ise içinde devindiği alan söz ile dil arasındaki alandır. O haliyle de naat söyleyebilmesi mümkün değildir. Zira naat söyleyebilmek iman gerektirir. Ancak iman kişiyi kelimadan söze inen vahiy ve ilham alanına taşıyabilir. Aksi takdirde estetik zevk alanında kalmak mukadderdir. Onlar için Şuara suresinde **"Ve şairler, onlara kendini bilmezler tabi olurlar. (224) Görmez misin her vadiye başıboş dolaştıklarını (225) ve fiiliyatta olmadıklarını söylediklerinin? (226) İman eden ve salih amel işleyen (kalbinde Allah'ın emri ve tasdiki ile iş gören) Allah'ı çok zikreden ve kendilerine zulmedildiğinde karşı çıkanlar müstesna... (227)"** buyrulmuştur. Ancak iman nimetine ulaşanlardan taşıp dökülenler başkadır. **Nabi'nin muhteşem naatı gibi:**

Sakin terk-i edebden kûy-ı mahbûb-ı Hudâ'dır bu
Nazargâh-ı İlâhî'dir Makâm-ı Mustafâ'dır bu
Felekde mâh-ı nev Bâbü's-Selâm'ın sineçâkidir,
Bunun kandilî Cevzâ matla-ı nûr u ziyâdır bu
Habîb-i Kibriyâ'nın hâbgâhıdır fazîletde
Tefevvuk kerde-i Arş-ı Cenâb-ı Kibriyâ'dır bu
Bu hâkin pertevinden oldu deycûr-ı adem zâil
Amâdan içti mevcûdât çeşmin tûtiyâdır bu
Mürâât-i edeb şartıyla gir Nâbî bu dergâha
Metâf-ı kudsiyândır busegâh-ı enbiyâdır bu